

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a jogtanácsos által képviselt felperesnek a dr. Baritsa Katalin ügyvéd által képviselt I. rendű és dr. Imrédy Szabolcs ügyvéd által képviselt II. rendű alperesek ellen munkajogi jogutódlás megállapítása iránt a Szolnoki Munkaügyi Bíróságnál 2.M.484/2006. szám alatt megindított és másodfokon a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 4.Mf.20.726/2007/4. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 4.Mf.20.726/2007/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s :

A felperes az Mt. 85/A. §-a szerinti munkajogi jogutódlásra hivatkozással személyzeti vasúti utazási menetkedvezmény megállapítását kérte saját, illetőleg hozzátartozói részére az alperesek egyetemleges jogutódlása folytán.

A Szolnoki Munkaügyi Bíróság 2.M.484/2006/19. számú ítéletével kötelezte a II. rendű alperest, hogy biztosítson a felperes részére díjmentes, házastársa és gyermeke részére 2007. évtől kezdődően személyzeti vasúti utazási menetkedvezményt I. kocsiosztályra. I. rendű alperes vonatkozásában a felperes keresetét elutasította.

A munkaügyi bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes az I. rendű alperes alkalmazásában állt 2005. július 10-éig. Ezt követően azt a tevékenységet, amelyet a felperes is végzett, az I. rendű alperes a II. rendű alperesnek adta át megállapodás folytán. Az alperesek rögzítették, hogy a

munkavállalók vonatkozásában munkajogi jogutódlás történt, a II. rendű alperes mint munkáltatói jogutód vállalta, hogy a megállapodás mellékletében szereplő személyeket változatlan munkakörben a munkaszerződésben meghatározott eddigi munkaterületen foglalkoztatja és a munkavégzéshez szükséges személyi és tárgyi feltételeket biztosítja. A megállapodás rögzítette, hogy a jogutódlásra tekintettel az átvett munkavállalók továbbfoglalkoztatása változatlan feltételekkel folytatódik, új munkaszerződés megkötésére nem kerül sor. A 2005. június 24-ei szabályzatában kimondta, hogy a munkaviszony alapján járó jogok a munkavállalókat az új munkáltatóval szemben is megilletik, kivéve a menetjegy kedvezményt. Az utazási menetkedvezmény mértékére, jogosulti körére vonatkozó szabályozást az I. rendű alperes menetkedvezményi utasítása tartalmazta. A felperes és házastársa, valamint gyermeke az I. rendű alperesnél a menetkedvezményt megkapta, 2006. március 1-jétől kezdődően azonban az I. rendű alperes azt már nem bocsátotta rendelkezésükre.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felek az eljárás során egyezően adták elő, hogy I. és II. rendű alperes között az Mt. 85/A. § b) pontja szerinti munkajogi jogutódlás következett be 2005. július 11-étől kezdődően és ezen időponttól kezdve a felperes a II. rendű alperes munkavállalója. A munkajogi jogutódlás időpontjában is hatályos 1995. évi XCV. tv. 14. § (3) bekezdése szerint a közforgalmú vasút munkavállalóját, nyugdíjasát és igényjogosult hozzátartozóikat utazási és fuvarozási kedvezmény illeti meg. Ugyanezen paragrafus (4) bekezdése értelmében pedig a miniszter rendeletben állapítja meg az utazási és fuvarozási kedvezmény igénybevételére jogosultak körét, illetve az igénybevétel feltételeit. Figyelemmel arra, hogy rendeleti szintű szabályozásra nem került sor, az I. rendű alperes belső utasításban határozta meg az utazási kedvezményekre jogosultak körét, a jogosultság feltételeit, a kedvezmények módját. E belső utasításban a jogosultságok biztosításával kapcsolatosan munkáltatói mérlegelési hatáskört nem szabályozott. A munkáltatói jogutódlás következtében I. rendű alperesi munkáltatót terhelő kötelezettség II. rendű alperesre mint jogutódra száll át, mivel jogutódlás hiányában a felperes munkaviszonya az I. rendű alperesnél állna fenn, és megilletné őt az utazási menetjegykedvezmény. A juttatás biztosítására II. rendű alperes nem a vasúti törvény szabályozása alapján, hanem a jogutódlás következtében kötelezett. Abban az esetben, ha II. rendű alperes értelmezése szerint a juttatásokat a munkavállalók részére nem tudja biztosítani, az a munkajogi jogutódlás keletkezését kizáró körülmény lehet, de a már végrehajtott tevékenység kihelyezése következtében a II. rendű alperes a munkáltatói kötelezettségek teljes körű nyújtására kötelezett. Mivel az igényjogosult hozzátartozókat a juttatás a felperes fennálló munkaviszonya alapján illeti meg, a bíróság azt állapította meg, hogy azok igénylésére a felperes, míg tényleges

felhasználására házastársa és gyermeke jogosultak, így nem fogadta el I. rendű alperes azon hivatkozását, hogy a házastárs és a gyermek javára járó juttatások csak perben állásuk esetében állapíthatóak meg. A bíróság álláspontja szerint a felperes által hivatkozott Mt. 85/A. § (4) bekezdés alapján az I. rendű alperes egyetemleges felelőssége nem állapítható meg.

A II. rendű alperes fellebbezése folytán eljáró Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 4.Mf.20.726/2007/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett részét megváltoztatta és a felperes keresetét elutasította.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint - figyelemmel az 1993. évi XCV. törvény 14. §-ának (3) és (4) bekezdésében foglaltakra - a felperes keresete nem megalapozott. A tevékenység átadásakor az I. és II. rendű alperes között szóba kerültek az átadandó jogok és kötelezettségek, ezek között azonban a menetjegykedvezmény nem szerepelt. Ez önmagában az Mt. 85/A. § (3) bekezdése értelmében azonban a munkavállalói igényérvényesítést nem zárta volna ki. A törvény azonban a felperes által sem vitatottan csak vasúti társaságokra vonatkozik, a II. rendű alperes pedig ilyennek nem tekinthető, így nem tartozik a törvény hatálya alá. A jogszabály feltételei tehát a II. rendű alperes esetében nem állnak fenn, ez a kötelezettség rá jogutódlás címén sem szállhat át.

A felperes felülvizsgálati kérelme tartalma szerint a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult. Álláspontja szerint az Mt. 85/A. §-a szerint munkajogi jogutódlás esetén a jogutódnál továbbra is biztosítani kell mindazon jogokat, amelyek a munkavállalókat a jogutódlás időpontjában megillették, mivel a munkáltatói kötelezettségek teljes mértékben átszállnak. Ez a magyar szabályozás megfelel az Európai Unió Tanácsa 2001. március 12-ei keltű 2001/23/EK. számú irányelvének. További érvelése szerint, amennyiben nem történt volna meg a jogutódlás, az államvasutak a kedvezményt jelenleg is biztosítanák, arra a hatályos 2005. évi CLXXX. törvény 68. §-a alapján felperes jogosultsága fennállna. Az Mt. 85/A. alapján a jogutódláskor meglévő állapotot kell "átvinni" az új munkáltatóhoz. A munkavállalónak nem adatik meg a választási lehetőség, hogy át kíván-e menni az új munkáltatóhoz vagy sem, tehát a munkáltatói oldalon bekövetkező jogutódlás számára akaratán kívül kényszerhelyzetben történik, így őt hátrány nem érheti. Értelemszerű, hogy a vasúti törvény a vasutasok számára biztosít természetben utazási kedvezményt. Tudomása szerint azonban dolgozóinak több vállalat ad ingyenes juttatást, vagy ad el kedvezményes áron a saját termékeiből. Ebből következően a menetjegykedvezmény továbbvitele megvalósítható, amennyiben a munkáltató megveszi a vasúttól a kedvezményes árú menetjegyet.

A II. rendű alperes felülvizsgálati ellenkérelme, illetve az I. rendű alperes "észrevétele" a jogerős ítélet hatályában tartására irányult, annak helyes indokai alapján.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint nem megalapozott.

A jogerős ítélet a jogvita eldöntése során helytállóan indult ki az Mt. 85/A. §-ának (2) bekezdésében és az Mt. 13. §-ában foglaltak együttes értelmezéséből. Eszerint jogutódlás esetén az annak időpontjában fennálló munkaviszonyból származó jogok és kötelezettségek a jogutódlás időpontjában a jogelődől a jogutód munkáltatóra szállnak át. A munkaviszonyból eredő jogokat és kötelezettségeket jogszabály, kollektív szerződés és a munkaszerződés határozhatja meg. Ebből következően a bíróságoknak azt kellett értékelniük, hogy a felperes által - saját és hozzátartozói számára igényelt - vasúti kedvezmény biztosítása ezen előírások valamelyikén alapul-e.

A felperes az I. rendű alperesnél a vasútról szóló 1993. évi XCV. törvény 14. §-ának (3) és (4) bekezdése alapján részesült ezen juttatásban, amely értelmében a közforgalmú vasút munkavállalóját, nyugdíjasát és igényjogosult hozzátartozóját illeti meg az utazási és fuvarozási kedvezmény.

Helytállóan állapította meg a másodfokú bíróság, hogy a felperes foglalkoztatása a jogutódlást követően nem vasúti társaságnál folytatódott, mivel az sem gazdasági formáját, sem tevékenységi körét tekintve nem minősül ilyennek. Ebből következően a II. rendű alperes tekintetében nem volt olyan kötelező jellegű törvényi előírás, amely szerint vasúti kedvezményt volt köteles biztosítani munkavállalói számára.

Ugyancsak helyesen állapította meg azt is a jogerős ítélet, hogy a tevékenység átadása során az I. és a II. rendű alperes nem állapodtak meg a kedvezmény további biztosítása körében, és a felperesre vonatkozó kollektív szerződés, illetőleg munkaszerződés sem rendelkezett ezen kedvezmény változatlan biztosításáról.

Fentiekből következően az Mt. 85/A. § (2) bekezdésének megsértését nem jelenti olyan jogok és kötelezettségek (kedvezmények) átszállásának elmaradása, amelyek a jogelőd munkáltatóhoz tapadnak, ezért azok mint "szerzett jogok" a II. rendű alperes vonatkozásában nem voltak érvényesíthetőek. A felperes munkaszerződésének lényeges elemeiben, foglalkoztatási körülményeiben változás nem történt, a per tárgyát képező külön juttatás megvonása pedig jogellenesnek nem

tekinthető. Mindez nem áll ellentétben a felperes által hivatkozott 2001/23/EK. számú irányelvben rögzítettekkel.

Megalapozatlan azon felperesi hivatkozás, miszerint jogszerű eljárás mellett a II. rendű alperes köteles a vasúttól megvásárolni dolgozói számára a menetjegykedvezményt. II. rendű alperes ezen kedvezmény biztosítására soha nem tett ígéretet, és nem kötelezhető olyan szolgáltatás nyújtására, amelyet sem megállapodás, sem törvényi szabályozás alapján nem kell teljesítenie.

A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

A felek perköltséget nem igényeltek, ezért ebben a kérdésben a bíróság a határozathozatalt mellőzte a Pp. 79. § (1) bekezdése értelmében.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az ügyben irányadó 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 3. § (3) bekezdése értelmében az állam viseli.

Budapest, 2008. október 15.

**Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné
dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Tálné dr. Molnár Erika
s.k. bíró**

A kiadmány hitelével:

tisztviselő